

Organitza:

Centre d'Història Contemporània de Catalunya.
Generalitat de Catalunya
Departament d'Afers i Relacions Institucionals
i Exteriors i Transparència

Societat Catalana d'Estudis Històrics
(Institut d'Estudis Catalans)

Participa:

Memorial Democràtic

Direcció:

Jaume Sobrequés i Callicó

Coordinació científica:

Lluís Duran (CHCC) i Mercè Morales (SCEH)

Consell Assessor format per membres de la Junta de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (SCEH) i del Consell Avaluador Científic Extern de la SCEH, Memorial Democràtic i de les universitats catalanes.

Teresa Abelló i Güell (Universitat de Barcelona), *Jordi Casassas i Ymbert* (Consell Avaluador Científic Extern (CACE) i Universitat de Barcelona), *Antoni Dalmau i Ribalta* (Societat Catalana d'Estudis Històrics), *Oriol Dueñas Iturbe* (Memorial Democràtic i Universitat de Barcelona), *Josep M. Figueres i Artigues* (Societat Catalana d'Estudis Històrics i Universitat Autònoma de Barcelona), *Santiago Izquierdo Ballester* (Societat Catalana d'Estudis Històrics i Universitat de Barcelona), *Josep Lluís Martín i Berbois* (Memorial Democràtic), *Joaquim Nadal i Ferreras* (Societat Catalana d'Estudis Històrics i Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural. Universitat de Girona), *Jordi Oliva* (Centre d'Història Contemporània de Catalunya), *Pelai Pagès* (Universitat de Barcelona), *Alfred Pérez-Bastardas* (Societat Catalana d'Estudis Històrics), *Eduard Puigventós* (Centre d'Història Contemporània de Catalunya), *Hilari Riquer* (Abadia de Montserrat), *Borja de Riquer* (Universitat Autònoma de Barcelona), *Josep M. Roig i Rosich* (Societat Catalana d'Estudis Històrics i Universitat Rovira i Virgili), *Josep M. Solé i Sabaté* (Consell Avaluador Científic Extern i Universitat Autònoma de Barcelona) i *Joan Villarroja* (Universitat de Barcelona).

PER A MÉS INFORMACIÓ:

Societat Catalana d'Estudis Històrics
Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47 · 08001 Barcelona
sceh@iec.cat · 933 248 585

Centre d'Història Contemporània de Catalunya
Plaça de Pau Vila 3 (Palau de Mar)
08039 Barcelona
mferranl@gencat.cat · 935 526 177

memorial
democràtic

SIMPOSI

A 80 anys del cop d'Estat de Franco

**La Generalitat de Catalunya
i la Guerra Civil (1936-1939)**

Primera Circular

Barcelona, 1, 2 i 3 de desembre de 2016
Institut d'Estudis Catalans

Sala Pere Coromines · Carrer del Carme, 47

Generalitat de Catalunya
Departament d'Afers i Relacions
Institucionals i Exteriors
i Transparència

CH Centre d'Història
CC Contemporània
de Catalunya

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS HISTÒRICS
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Que fos un esdeveniment més o menys previsible no treu que el cop d'estat militar del 17-19 de juliol de 1936 no comportés un colossal trasbals pel Govern legítim de la República i per la Generalitat de Catalunya. En poques hores, uns pocs dies i algunes setmanes, l'executiu català –l'acció política del qual durant la guerra és l'objecte d'estudi del Simposi– va haver de fer front a l'acció violenta de grups radicals; va haver de formar un exèrcit per al front; va haver d'organitzar a corre cuita l'exili d'importants grups conservadors que fugien d'una repressió sense control i, per tant, difícil de frenar; va haver de posar en marxa una complicada economia que permetés abastir la població de pa i dels queviures bàsics; va haver de maldar per constituir governs el més unitaris possibles. Sense oblidar que va haver de posar en funcionament una indústria de guerra que alimentés d'armament els contingents militars; va haver de tenir cura de la salvaguarda del ric patrimoni artístic i cultural del país; va haver de posar en funcionament un sistema sanitari que permetés guarir els nombrosos ferits que arribaren del front; va haver d'organitzar un nou sistema d'ordre públic i una nova justícia, adaptades a la situació bèl·lica del país; va haver de defensar l'autogovern i l'autonomia de Catalunya de les escames centralistes del govern de la República. De tot això i, encara, d'altres aspectes d'un país en guerra, i en guerra civil, hagué d'ocupar-se el govern de la Generalitat. Aquest Simposi, organitzat amb motiu del 80è aniversari de l'inici d'aquell daltabaix, té per objecte analitzar, a la llum dels més recents i innovadors treballs de recerca, el paper que en totes aquestes qüestions va acomplir la Generalitat de Catalunya. Bé que, en sentit estricte, el Simposi no pretén abastar tots els aspectes d'aquella tràgica contesa, allò cert és que, a través de l'acció del govern català, són pocs els aspectes relacionats amb aquell drama que restaran fora de l'ull crític i erudit dels investigadors que prendran part en el Simposi. És, aquesta, la voluntat d'aquells que l'hem organitzat. Confiam que contribueixi al coneixement d'aquells anys tan obscurs per al país i a una recuperació exemplaritzant de la nostra memòria col·lectiva.

Jaume Sobrequés i Callicó
Director del CHCC

DIJOUS, 1 DE DESEMBRE

Matí

9 h.
Inauguració institucional i acadèmica.

9.45 h.
Lliçó inaugural.

I ESCLATA LA REVOLTA

11.00 h.
1. El fracàs del cop d'estat franquista a Catalunya el juliol de 1936.

..... **11.45 h. Descans.**

II GOVERNAR LA REVOLUCIÓ

12.15h.
2. Poder revolucionari, violència i ordre antifeixista a la rereguarda: cap als Fets de Maig.

13h.
3. L'ajut institucional a l'exili del 1936.

Tarda
16 h.
4. Els fets de Maig de 1937.

16.45 h.
5. Criminalitat i justícia durant la Guerra Civil.

..... **17.30 h. Descans.**

18 h.
6. Organitzar una sanitat de Guerra.

18.45 h.
7. La salvaguarda del patrimoni artístic i cultural català.

19.30 h.
Debat.

DIVENDRES, 2 DE DESEMBRE

Matí

III EL FRONT DE GUERRA

9.30 h.
Conferència.

10.30 h.
8. Columnes revolucionàries i Exèrcit popular: als fronts d'Aragó i de Madrid.

11.15 h.
9. La batalla de l'Ebre i l'ocupació franquista de Catalunya.

..... **12.00 h. Descans.**

IV UNA ECONOMIA DE GUERRA

12.30 h.
10. Les col·lectivitzacions.

13.15 h.
11. Alimentar la població: la batalla pel pa i la lluita contra la fam.

Tarda
16 h.
12. Una política econòmica, monetària i industrial de guerra.

V MIRANT ENFORA. POLÍTICA INTERNACIONAL

16.45 h.
13. Relacions internacionals de Catalunya.

..... **17.30 h. Descans.**

18.00 h.
14. Els Còsols de Barcelona i la Guerra Civil.

18.45 h.
15. Una política de propaganda internacional.

19.30 h.
Debat.

DISSABTE, 3 DE DESEMBRE

VI EL GOVERN DE LA REPÚBLICA I EL GOVERN DE LA GENERALITAT

9.30 h.
16. El govern de la República contra l'autonomia de Catalunya.

VII CAMÍ DE L'EXILI

10.15 h.
17. La Generalitat de Catalunya a l'exili.

11 h.
Recepció de comunicacions.

12.00 h.
Conferència de cloenda.

COMUNICACIONS ENCARREGADES

1. El govern de la Generalitat de Catalunya i la Guerra Civil a les terres de Ponent.
2. El govern de la Generalitat de Catalunya i la Guerra Civil a les comarques gironines.
3. El govern de la Generalitat de Catalunya i la Guerra Civil a les comarques tarragonines.
4. La depuració dels servidors públics durant la Guerra Civil.

5. Columnes revolucionàries, Exèrcit de Catalunya i Exèrcit Popular.
6. L'organització de la defensa de la costa catalana.
7. Una administració, la de la Generalitat, al servei de guanyar la guerra.
8. Catalunya, terra d'acollida per als refugiats i peninsulars.
9. Poder local i poder de la Generalitat al inici de la Guerra Civil.
10. Una política cultural de guerra.
11. La Generalitat de Catalunya en funcions d'estat.
12. Contribució de la dona a l'esforç de guerra.
13. La política de la Generalitat de Catalunya i la premsa de guerra.
14. La veu dels governants de la Generalitat l'endemà de la fi de la Guerra Civil.
15. Les responsabilitats polítiques dels governants de la Generalitat de Catalunya després de 1939.

En una segona circular s'indicaran els noms dels ponents i dels comunicants respectius. A més de les comunicacions que han estat encarregades per l'organització, a partir d'avui s'inicia un període de recepció de comunicacions lliures sobre qüestions relacionades amb l'actuació de la Generalitat de Catalunya durant la Guerra Civil. El títol de les comunicacions, així com un resum de no més de 20 línies, hauran de ser enviades a la secretaria del Simposi abans del 31 d'octubre de 2016.

Durant el simposi, les comunicacions rebudes seran ressenyades per un relator que en farà la síntesi, i es farà públic el nom de l'autor o autora.

Es lliurarà certificat d'assistència als inscrits que ho sol·licitin i que acreditin una assistència continuada a les sessions del simposi.